

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/25/2023
Identifikačné číslo spisu:	3719203167
Dátum vydania rozhodnutia:	09.10.2024
Meno a priezvisko:	Mgr. Renáta Gavalcová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:3719203167.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Pozemkové spoločenstvo Horenice, Záriečie 197, IČO: 42149771, zastúpeného spoločnosťou JUDr. Dušan Divko, advokát, spol. s r.o., Považská Bystrica, Šoltésovej 346/1, IČO: 36860654, proti žalovanému E. B., narodenému L., zastúpenému advokátkou JUDr. Darinou Kučerovou, Považská Bystrica, Železničná 90/12, o vypratanie nehnuteľnosti, vedenom na Okresnom súde Trenčín (predtým Okresný súd Považská Bystrica) pod sp. zn. PB-13C/50/2019, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 23. februára 2023 sp. zn. 6Co/41/2022, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a .

II. Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Považská Bystrica (teraz Okresný súd Trenčín) (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom zo 14. februára 2022 č. k. 13C/50/2019-247 vo výroku I. zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal vypratania parc. registra „E“ KN parc. č. 363 trvalý trávnatý porast o výmere 24.162 m², zapísanej na LV č. XXX, nachádzajúcej sa v k. ú. Z., a to stavebného odpadu o objeme 681 m³, čo predstavuje 544 ton netriedeného stavebného odpadu a 340,5 ton výkopovej zeminy, a výrokom II. priznal žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

1.1. Súd prvej inštancie sa najskôr zaoberal otázkou aktívnej legitimácie žalobcu, ktorá bola zo strany žalovaného v konaní namietaná. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca je aktívne legitimovaný vzhľadom na to, že v konaní sa jedná o spoločnú nehnuteľnosť, kde vlastníci podielu spoločnej nehnuteľnosti sú pred súdmi zastúpení podľa § 16 ods. 2 písm. a) zákona č. 97/2013 výborom, ktorý je podľa § 16 ods. 1 tohto zákona štatutárnym orgánom spoločenstva, a za ktorý koná podľa § 16 ods. 4 tohto zákona jeho predseda. Ak sú stranou konania jednotliví členovia spoločenstva a spoločenstvo ich zastupuje ako zákonný zástupca, (čomu v podstate nasvedčuje i označenie žalobcu v jeho podaní), v žalobe nie je potrebné osobitne uvádzať údaje každého jedného člena spoločenstva, stačí poukázať, že stranou sú jednotliví spoluvlastníci spoločnej nehnuteľnosti zapísaní na príslušnom liste vlastníctva zastúpení spoločenstvom v zmysle § 16 ods. 2 písm. a) zákona č. 97/2013 Z. z.. V tomto prípade by

totiž striktné vyžadovanie náležitostí žaloby v podobe uvedenia identifikačných znakov každého subjektu konania, (t. j. každého podielníka na spoločnej nehnuteľnosti) mohlo znamenať porušenie princípu zákazu odopretia spravodlivosti (denegatio iustitiae), a teda porušenie ústavného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivý proces. V prípade stoviek členov spoločenstiev nie je možné spravodlivo požadovať, aby boli títo v žalobe označení v zmysle § 133 CSP. Súd teda zohľadnil aj okolnosti konkrétneho prípadu a prihliadol na počet členov spoločenstva, t. j. na počet osôb na strane žalobcu.

1.2. Po zodpovedaní otázky aktívnej legitimácie súd posúdil žalobu podľa § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“). Na to, aby sa vlastník úspešne domohol ochrany poskytovanej vindikačnou žalobou, musia byť splnené nasledovné predpoklady: a) preukázanie vlastníckeho práva k predmetu sporu, t. j. k veci, ktorá je predmetom zapieracej žaloby (aktívna legitimácia), b) preukázanie, že tretia osoba neoprávnene zasahuje do vlastníckeho práva (pasívna legitimácia), c) existencia neoprávneného zásahu, ktorý spočíva v inom konaní ako v zadržiavaní veci. V konaní bolo z rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 1T/91/2018 z 31. januára 2019 preukázané, že žalovaný bol uznaný vinným z prečinu neoprávneného nakladania s odpadmi, pretože v období od 01. 01. 2016 do 25. 04. 2016 dal ústne pokyny Q. D. na prepravu a uloženie stavebného odpadu v objeme 681 m³, čo predstavuje 544 ton netriedeného stavebného odpadu a 340,5 ton výkopovej zeminy v celkovom rozsahu 39.949,23 eura, a to na miesto, ktoré ako skládka nebola určená, a to na pozemok - parcelu KNE č. 363 o výmere 24.162 m², evidovanú ako trvalé trávnaté porasty, vedenú na LV č. XXX, k. ú. Z., obec J., ktorá je v spoluvlastníctve členov Pozemkového spoločenstva Horenice, so sídlom Záriečie 197, IČO: 42149771, a takéto nakladanie s odpadmi bolo v rozpore s ustanoveniami § 12 ods. 1, § 13 písm. a), b), § 14 ods. 1 písm. a), b), d) bod 4 a písm. e) zákona č. 79/2015 o odpadoch (ďalej len „zákona o odpadoch“). Bol mu uložený trest a žalobca bol ako poškodená strana v zmysle § 288 ods. 1 Trestného poriadku odkázaný na civilný proces. Ani z jedného listinného dôkazu nevyplyva, že by išlo o nebezpečný odpad tak, ako tvrdil žalobca. Aj keď súd ustálil, že nešlo o nebezpečný odpad, napriek tomu bolo preukázané, že žalovaný porušil svoju povinnosť podľa § 15 ods. 13 zákona o odpadoch a ako osoba zodpovedná za nezákonne umiestnený odpad nezabezpečil zneškodnenie tohto odpadu v súlade so zákonom na vlastné náklady. S argumentáciou žalovaného, že v prípade, ak by chcel odstrániť odpad, tak by ho mohol vypratať jedine so súhlasom stavebného úradu a ten by nedostal, keďže nie je vlastníkom pozemku, sa súd nestotožnil, pretože samotný zákon o odpadoch nespája odstránenie nezákonne umiestneného odpadu s nutnosťou vlastniť pozemok, na ktorý bol umiestnený. Zároveň súd poukázal aj na výpoveď svedkyne Ing. S., ako pracovníčky Okresného úradu v Púchove (odbor životného prostredia), ktorá uviedla, že momentálne, keby súd zaviazal žalovaného na vypratanie danej parcely, nepotrebuje žalovaný žiadne povolenie, pričom je irelevantné, či je vlastníkom danej parcely. Napriek tomu, že súd uznal, že žalovaný zasiahol do vlastníckeho práva žalobcu a následne odignoroval povinnosť, ktorú mu ukladá § 15 ods. 13 zákona o odpadoch, súd sa zaoberal aj argumentáciou žalovaného, a teda reálnou vykonateľnosťou možného výroku rozsudku, t. j. samotným odpratáním navozeného odpadu z pozemku. Súd po vykonanej obhliadke na mieste samom zistil, že odpad, ktorý žalobca uviedol, že sa nachádza na pozemku, je zarastený trávou a porastom a z celého odpadu je viditeľných iba „pár kusov“. Zároveň súd zistil, že pozemok žalobcu nie je a ani predtým nebol akokoľvek oplotený, t. j. ktokoľvek mohol na pozemok naviezť ďalší odpad a s najväčšou pravdepodobnosťou aj naviezol, pretože na pozemku sa nachádzalo napr. drevo, pričom zástupkyňa žalobcu uviedla, že nevie, kto toto drevo tam naviezol. Súd mal za to, že samotný žalobca nevie už v tejto dobe určiť, kde presne sa tento odpad na pozemku nachádza a nevie ho ani odlíšiť od iného odpadu navezeného tretími osobami. Podľa súdu bolo potrebné posudzovať vypratanie pozemku aj z pohľadu účelnosti. Svedok Q.. Z., ktorý je starostom v obci, kde sa nachádza predmetný pozemok, na mieste samom uviedol, že za súčasného stavu by parcelu nevypratával vzhľadom na to, že už je to zcelené, zarastené a sú tam narastené stromy. Uviedol, že zasahovanie do parcely by mohlo spôsobiť to, že by tá hlina a odpad začali počas dažďov stekať do obce a do potoka. Už v roku 2020 zo stanoviska obce J. vyplynulo, že obec nevidí dôvod na vykonanie zemných prác na parcele, keďže podľa jej názoru je parcela zrekultivovaná, zatrávená, prístupová cesta je spevnená a celoročne prejazdná. Ďalším faktom, na ktorý je podľa súdu potrebné prihliadať, a ktorý svedčí v prospech „zachovania“ status quo na danom pozemku, je ten, že nájomca žalobcu AGROFARMA, spol. s r. o. ČERVENÝ KAMEN, ktorý má daný pozemok prenajatý od roku 2010, žiadnym spôsobom nevypovedal nájomnú zmluvu, riadne platí dohodnuté nájomné, pričom v ustanovení

tejto nájomnej zmluvy v článku VII. je jasne uvedené, že nájomca je oprávnený odstúpiť od zmluvy kedykoľvek, ak sa prenajatá pôda stane nespôsobilou na dohodnuté využívanie alebo nepoužiteľnou. Podľa názoru súdu aj zachovanie tejto nájomnej zmluvy v nezmenenej podobe je dôkazom toho, že pozemok nie je zavezením odpadu akokoľvek zdevastovaný alebo sa stal nespôsobilým na prenájom. Súd nevykonával dôkaz navrhnutý žalovaným, a to ustanovenie znalca, ktorý by sa vyjadril, či nehnuteľnosť bola zhodnotená, a či jej vypratanie môže mať za následok tie skutočnosti, ktoré uviedol svedok Q.. Z.. Tento dôkaz súd nevykonával z dôvodu, že doposiaľ vykonané dokazovanie (obhliadka na mieste samom, stanovisko obce, výsluch zástupkyne žalobcu) bolo podľa názoru súdu dostatočné na to, aby súd mal zodpovedané základné otázky vo veci samej a rozhodol spravodlivo aj bez znaleckého dokazovania. Z vyššie uvedených skutočností mal súd za to, že síce bolo v konaní preukázané, že žalovaný porušil povinnosť, ktorú mu ukladá § 15 ods. 13 zákona o odpadoch, avšak žalovaného nie je možné zaviazat' na vypratanie danej parcely podľa § 126 ods. 1 OZ z viacerých dôvodov a) žalobca nevie už daný odpad riadne identifikovať a tento odpad spojiť priamo so žalovaným, b) v konaní sa preukázalo, že odpad je už spojený so zemou a je zarastený porastom, t. j. jeho odstránenie by už bolo nevykonateľné a teda rozsudok v tejto veci by nebol spôsobilým exekučným titulom, c) žalobca sa mohol v tejto veci domáhať náhrady škody podľa § 442 OZ, t. j. nie je možné uplatnený nárok opierať o žalobu podľa § 126 ods. 1 OZ. Rozhodujúcou pre právne posúdenie veci je otázka, či je možné uplatniť nárok na uvedenie veci do pôvodného stavu negatívnou žalobou podľa § 126 ods. 1 OZ i v prípade, že je možné požadovať odčinenie následkov neoprávneného zásahu žalobu vychádzajúcou z § 442 ods. 2 OZ, podľa ktorého sa škoda hradí v peniazoch; pričom ak o to požiada žalobca a je to možné a účelné, hradí sa škoda uvedením do predošlého stavu (naturálna reštitúcia). Súd dospel k záveru, že ak vznikla v dôsledku neoprávneného zásahu do vlastníckeho práva taká škoda, ktorej náhrady sa dá domáhať podľa ustanovenia Občianskeho zákonníka o náhrade škody, nie je možné požadovať uvedenie do predošlého stavu podľa § 126 ods. 1 OZ, prípadne požadovať negatívnou žalobou také odstránenie následkov neoprávneného zásahu, ktoré je uvedením do pôvodného stavu. Tento záver vychádza z úvahy, že o možnosti domáhať sa odstránenia následkov neoprávnených zásahov nie je v § 126 OZ nič uvedené. Možnosť uvedenia poškodennej veci do predošlého stavu právo upravuje, a preto nie je dôvod v tomto ohľade extenzívnym výkladom pripúšťať túto možnosť i u vlastníckej žaloby. Z vyššie uvedených dôvodov súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

2. Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“), na odvolanie žalobcu, rozsudkom z 23. februára 2023 sp. zn. 6Co/41/2022 rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalovaný je povinný vypratať z parcely registra „E“ katastra nehnuteľností parc. č. 363 o výmere 24.162 m², druh pozemku trvalý trávnatý porast, zapísanej na LV č. L., nachádzajúcej sa v katastrálnom území Z., obec J., okres V., stavebný odpad o objeme 681 m³, čo predstavuje 544 ton netriedeného stavebného odpadu a 340,5 ton výkopovej zeminu, a to do 3 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku; a žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2.1. Odvolací súd dôvodil, že v konaní bol preukázaný aj neoprávnený zásah treťou osobou (žalovaným) do vlastníckeho práva členov spoločenstva (ďalej len žalobcu). Tento neoprávnený zásah vyplýva z trestného rozsudku vo veci vedenej na súde prvej inštancie pod sp. zn. 1T/91/2018 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 2To/56/2019, v ktorom bol žalovaný právoplatne uznaný vinným a odsúdený za spáchanie trestného činu - prečinu neoprávneného nakladania s odpadmi podľa § 302 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona. Žalovaný tak nakladal s odpadmi v značnom rozsahu v rozpore so všeobecne záväznými predpismi. V zmysle § 193 CSP je súd v civilnom sporovom konaní týmto rozhodnutím o tom, že bol spáchaný trestný čin a o tom, kto ho spáchal, viazaný. Okrem toho bolo z vykonaného dokazovania preukázané, že žalovaný umiestnil odpad nie na svoj pozemok, ale na pozemok cudzí, ktorý je spoločnou nehnuteľnosťou, a to bez súhlasu spoločenstva. Tvrdenia žalovaného o tom, že konal v domnienke, že mu pozemok patrí, ho nezbavujú zodpovednosti za jeho objektívne dané protiprávne konanie a za protiprávny stav, ktorý týmto konaním vyvolal, a ktorý trvá. Aj druhý a tretí predpoklad úspešnosti vindikačnej žaloby podľa § 126 ods. 1 OZ tak boli splnené. Pokiaľ bolo teda preukázané, že žalobca je vlastníkom uvedeného pozemku, žalovaný nemá k nemu vlastnícky vzťah a umiestnil naň huteľnú vec (v tomto prípade hromadnú vec - stavebný odpad) bez toho, aby mal na to súhlas spoločenstva, dokonca aj v rozpore s verejnoprávnymi predpismi na ochranu životného prostredia, a to v takom rozsahu, že sa svojím konaním dopustil trestného činu proti životnému

prostrediu, je žaloba žalobcu o vypratanie pozemku jednoznačne dôvodná a žalovaný je povinný nezákonne umiestnený odpad z pozemku žalobcu vypratať. Podľa názoru odvolacieho súdu bolo na základe zisteného skutkového stavu veci potrebné podanú žalobu o vypratanie nehnuteľnosti posúdiť podľa § 126 ods. 1 OZ ako vindikačnú žalobu. Nesprávna interpretácia zákonného ustanovenia § 126 ods. 1 OZ súdom prvej inštancie predstavuje nesprávne právne posúdenie veci a na základe takto uplatneného odvolacieho dôvodu bolo potrebné odvolaniu žalobcu vyhovieť. Jedine aplikácia uvedeného zákonného ustanovenia na vec je podľa názoru odvolacieho súdu správna. Súd prvej inštancie posudzoval vypratanie pozemku z hľadiska účelnosti, avšak z pohľadu tretieho subjektu, a to obce, keď prihliadol na názor svedka - starostu obce, v ktorej sa nachádza predmetný pozemok, a ktorý uviedol, že zasahovanie do parcely by mohlo spôsobiť to, že by hlina a odpad začali počas dažďov stekať do obce a do potoka. Podaná žaloba je žalobou na ochranu vlastníckeho práva žalobcu. Vlastnícke právo je právom absolútnym a požíva ústavnú ochranu. Pokiaľ bol pozemok žalobcu zaprataný v rozpore so zákonom (tak Občianskym zákonníkom, ako aj verejným právom - zákonom o odpadoch) odpadom na pokyn žalovaného a žalobca takto neoprávnene umiestnený odpad na svojej parcele nechce a odstránenie odpadu je objektívne možné, nemožno z hľadiska ochrany žalobcovho vlastníckeho práva brať zreteľ na to, že navezený odpad spĺňa určitý účel v prospech tretích osôb. Žalovaný je povinný vypratať pozemok žalobcu tak, aby dodržal aj ostatné právne predpisy a pri vypratí pozemku neznečistil verejné priestranstvo, resp. ak k niečomu takému dôjde, toto vyčistil.

2.2. Súd prvej inštancie ďalej rovnako nesprávne vyhodnotil aj existenciu nájomnej zmluvy, ktorú má žalobca ako prenajímateľ uzatvorenú s nájomcom AGROFARMA, spol. s r. o. ČERVENÝ KAMEŇ, ktorej predmetom je okrem iného aj uvedený pozemok, keď uzavrel, že zachovanie status quo je potrebné aj z hľadiska, že tento nájomca napriek zavezeniu pozemku odpadom nájomnú zmluvu nevypovedal a riadne platí dohodnuté nájomné, čo je dôkazom toho, že pozemok nie je zavezením odpadu akokoľvek zdevastovaný a ani sa nestal nespôsobilým na prenájom. Zmluvný vzťah žalobcu a tretej osoby na prenájom pozemku zavezeného odpadom zo strany žalovaného je absolútne irelevantný pre posúdenie tejto veci. Súd prvej inštancie v prvom rade nemal vôbec takýto dôkaz vykonať, pretože z hľadiska ochrany vlastníckeho práva žalobcu, ktorej sa podanou žalobou domáhal, nemôže byť pre rozhodnutie sporu prínosný, a to zo žiadneho hľadiska. Pokiaľ sa žalobca domáha ochrany svojho vlastníckeho práva uvedeným spôsobom, musí si byť sám vedomý svojich zmluvných záväzkov s tretími stranami a tiež musí zvážiť, či a aké riziká mu z toho plynú. Súd nemôže prihliadať na vzájomné práva a povinnosti vyplývajúce zo záväzkového vzťahu žalobcu a tretej osoby v konaní, v ktorom sa žalobca domáha ochrany svojho vlastníckeho práva proti inému subjektu. Z uvedenej zmluvy vyplývajú práva a povinnosti predovšetkým jej zmluvným stranám a je na nich, ako tieto práva realizujú a či ich vôbec využívajú. Tieto však nie sú predmetom tohto sporu a pokiaľ nájomca pozemku neodstúpi od zmluvy alebo sa nedomáha zníženia nájomného v dôsledku zavezenia pozemku stavebným odpadom, je to na jeho rozhodnutí a z tohto nemožno vyvodiť, že je potrebné zachovať súčasný stav pozemku. Rovnako tak je nesprávne vyvodzovať z uvedeného dôkazu, či pozemok je alebo nie je zdevastovaný. Táto skutočnosť je irelevantná. Veď aj v prípade, že by mal nájomca na základe nájomnej zmluvy na nehnuteľnosti prenajímateľa umiestnené hodnotné hnutelné veci (napr. vozidlá), tak po skončení nájmu je povinný ich vypratať a pokiaľ tak neučiní, nemožno mu nevyhovieť na tom závere, že nehnuteľnosť nie je týmto zdevastovaná. Jednoducho žalovaný umiestnil na pozemok hnutelnú vec v rozpore s právom, žalobca sa domáha jej odstránenia, a bez ohľadu na to, či je tým nehnuteľnosť zhodnotená, znehodnotená, využitelná, nevyužitelná, je potrebné ju odstrániť. Súd sa tak vôbec nemal zaoberať tým, či je pozemok v rámci nájmu využívaný, využitelný a v tomto smere nebolo potrebné vykonávať žiadne ďalšie dokazovanie, ani dokazovanie uvedenou listinou, ani znalecké dokazovanie, ktoré by bolo zamerané na to, či nehnuteľnosť bola alebo nebola zhodnotená, a či jej vypratanie môže mať za následok tie skutočnosti, ktoré uviedol starosta obce ako svedok. Tento dôkaz súd prvej inštancie ani nevykonával, avšak tento nebolo spolu s listinou - nájomnou zmluvou a ani s výsluchom starostu obce ani potrebné vykonať, pretože ak žalovaný umiestnil odpad na pozemku žalobcu v rozpore s právnymi predpismi a žalobca si ho na pozemku neželá, nemožno skúmať proti jeho vôli prípadné zhodnotenie pozemku, a už vôbec nie záujmy tretích osôb. Okrem toho z výsluchu starostu obce ako svedka neboli zistené žiadne relevantné skutočnosti vo vzťahu k meritu veci, ale predovšetkým jeho názor na aktuálny stav pozemku a možné dôsledky jeho vypratania. Zmyslom a účelom výsluchu svedka je objasniť skutkový stav veci a nie zistenie názorov svedka, ktoré sú z hľadiska skutkových zistení dôležitých pre rozhodnutie

irelevantné.

2.3. Súd prvej inštancie, ale aj strany sporu venovali značnú pozornosť aj tomu, či odpad umiestnený na pozemok žalobcu je alebo nie je nebezpečný a súd ustálil, že nešlo o nebezpečný odpad. Už samotné posudzovanie toho, či žalovaným nezákonne umiestnený odpad na pozemok žalobcu je alebo nie je nebezpečný, je bezpredmetné, bez akejkoľvek relevancie vo vzťahu k uplatnenému nároku. Odvolací súd znovu zdôrazňuje, že ide o odpad, (t. j. hromadnú huteľnú vec), ktorý bol na pozemok žalobcu umiestnený nielen v rozpore s právnymi normami upravujúcimi nakladanie s odpadmi, ale aj v rozpore s právnymi normami slúžiacimi k ochrane vlastníckeho práva žalobcu, a preto pokiaľ sa žalobca domáha jeho odstránenia z jeho pozemku, nie je dôvod skúmať charakter odpadu. Postačuje preukázanie jeho vlastníckeho práva, neoprávneného zásahu žalovaným a trvanie tohto neoprávneného zásahu, čo splnené bolo. Ďalej stavebný odpad, ktorý žalovaný umiestnil na pozemok žalobcu, je síce spojený s pozemkom žalobcu a taktiež zarastený porastom, avšak to neznamena, že vypratanie pozemku nie je objektívne možné. Prijatie takéhoto záveru súdu prvej inštancie by mohlo mať ten následok, že každý vlastník pozemku po jeho neoprávnenom zavezení stavebným odpadom, ktorého súčasťou je aj výkopová zemina, by musel akceptovať trvanie takéhoto neoprávneného stavu, pretože už len samotným navezením odpadu, ktorým je aj výkopová zemina, dôjde k jej spojeniu s pozemkom a k jej zarasteniu porastom dôjde v priebehu krátkej doby. Ochrana vlastníckeho práva (a aj životného prostredia) by potom bola v takýchto prípadoch len iluzória. Takéto závery sú z hľadiska právneho štátu, ochrany vlastníckeho práva a napokon aj ochrany životného prostredia neakceptovateľné a pre budúcnosť by mohli byť návodom pre ďalšie subjekty, ako sa bez civilných následkov zbaviť odpadu. Pokiaľ ide o identifikáciu odpadu, je možné, že na pozemku žalobcu sa môžu nachádzať aj kusy odpadu, ktoré tam umiestnila osoba odlišná od žalovaného, avšak to ho nezaväzuje povinnosťou odstrániť ním navezený odpad. Odpad je tak možné objektívne odstrániť stavebnými mechanizmami, pričom pri jeho odstraňovaní je možné zistiť tak jeho objem, ako aj hmotnosť, (napr. jeho odvážením na skládke, na ktorú bude uložený), a preto rozsudok ukládajúci povinnosť odpad vypratať je vykonateľný.

2.4. Napokon súd prvej inštancie nevidel dôvod vyhovieť žalobe aj z toho dôvodu, že žalobca sa mohol v tejto veci domáhať náhrady škody podľa § 442 OZ a uplatnený nárok nie je možné opierať o žalobu podľa § 126 ods. 1 OZ. Súd dospel k záveru, že ak vznikla v dôsledku neoprávneného zásahu do vlastníckeho práva taká škoda, ktorej náhrady sa dá domáhať podľa ustanovenia Občianskeho zákonníka o náhrade škody, nie je možné požadovať uvedenie do predošlého stavu podľa § 126 ods. 1 OZ, prípadne požadovať negatívnou žalobou také odstránenie následkov neoprávneného zásahu, ktoré je uvedením do pôvodného stavu. Tento záver súdu vychádza z úvahy, že o možnosti domáhať sa odstránenia následkov neoprávnených zásahov nie je v § 126 OZ nič uvedené, keď možnosť uvedenia poškodenej veci do predošlého stavu právo upravuje, a preto nie je dôvod v tomto ohľade extenzívnym výkladom pripúšťať túto možnosť i u vlastníckej žaloby. Takýto výklad súdu prvej inštancie nemá oporu v právnom poriadku a nemožno sa s ním stotožniť. Podaná žaloba žalobcu nie je v prvom rade ani negatívnou žalobou, ale vindikačnou, žalobca sa ňou domáhal vypratania pozemku, nie jeho uvedenia do predošlého stavu, teda nedomáhal sa náhrady škody. Pokiaľ žalovaný neoprávnene zasiahol do vlastníckeho práva žalobcu, je na žalobcovi, akú formu právnej ochrany si zvolí. V dôsledku neoprávneného umiestnenia veci na pozemok iného má vlastník pozemku niekoľko možností, ktorými sa môže domáhať ochrany svojich vlastníckych práv. Tak žaloba podľa § 126 OZ, ako aj žaloba na náhradu škody podľa § 442 OZ sú žalobami na plnenie a ani jedna z nich nemá prednosť pred druhou. Pokiaľ žalovaný zapratal pozemok žalobcu odpadom neoprávnene, bolo na žalobcovi, či si zvolí vypratanie pozemku alebo uvedenie pozemku do predošlého stavu. Ani jedna zo žalôb nie je a priori vylúčená, ani jedna z nich nemusí predchádzať druhej. Ak si žalobca zvolí vypratanie, musí v prípade úspechu a vypratania počítať s tým, že odpad síce bude odprataný, avšak pozemok nebude úplne v pôvodnom stave, t. j. nebude napr. zatravnovaný ako pred navezením odpadu. Na druhej strane, ak by sa žalobca domáhal náhrady škody uvedením do predošlého stavu, musel by okrem iného tiež preukázať, že je to možné a účelné, pričom pri vyprataní pozemku je postačujúce, že ide o objektívne možné plnenie (samozrejme za splnenia už vyššie uvedených predpokladov).

2.5. Pokiaľ žalovaný aj v odvolacom konaní namietal, že zo strany žalobcu ide o šikanóznou žalobu, ktorej vyhovie je v rozpore s dobrými mravmi, s touto obranou sa nemožno stotožniť. Zmyslom a účelom ustanovenia § 126 ods. 1 OZ je ochrana vlastníckeho práva, ktorého sa žalobca domáhal proti žalovanému v dôsledku jeho protiprávneho konania, z ktorého neoprávnený stav doposiaľ pretrváva.

Pokiaľ sa žalobca domáha odstránenia vecí zo svojho pozemku, ktoré na ňom boli umiestnené na pokyn žalovaného neoprávnene, dokonca za porušenia predpisov súkromného práva a aj verejného práva a za súčasného spáchania trestného činu žalovaným, nemožno žalobu, ktorou sa žalobca domáha nápravy, považovať za výkon práva, ktorý by bol akokoľvek v rozpore s dobrými mravmi. Je pritom nepodstatné, či a aká škoda žalobcovi vznikla, pretože otázka nároku na náhradu škody nebola predmetom konania. Pokiaľ žalovaný argumentoval aj právnu úpravou zákona o odpadoch v tom, že je možné spätné zasypávanie, a že jeho vina spočívala v tom, že zákonným spôsobom nepožiadala príslušný orgán o povolenie vykonať terénne úpravy, ktoré sa bežne povoľujú i s materiálom, ktorý použil, a že v trestnom konaní sa preukázalo, že na uvedenú parcelu vozil stavebný odpad v domnienke, že táto je jeho vlastníctvom, ide obranu, ktorá je zjavne právne bezvýznamná, pričom aj z nej je zrejmé, že navozil stavebný odpad na cudzí pozemok, na čo, ako vyplynulo z vykonaného dokazovania, nemal súhlas spoločenstva, čím je splnený predpoklad na to, aby odpad z parcely vypratá. To, že terénne úpravy sa vykonávajú aj so stavebným odpadom, neznamená, že tak môže urobiť ktokoľvek na akejkoľvek parcele, ktorá ani nie je jeho vlastníctvom. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil tak, že žalobe žalobcu v celom rozsahu vyhovel a uložil žalovanému povinnosť vypratáť pozemok žalobcu. Vzhľadom na značný objem odpadu, ktorý je žalovaný povinný z parcely žalobcu vypratáť, určil mu odvolací súd v súlade s ustanovením druhej vety § 232 ods. 3 CSP dlhšiu, a to trojmesačnú lehotu na splnenie si uloženej povinnosti, ktorá začne plynúť od právoplatnosti tohto rozsudku.

2.6. Keďže odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, rozhodol podľa § 396 ods. 2 CSP o trovách celého konania (prvoinštančného, ako aj odvolacieho), a to v zmysle § 255 ods. 1 CSP. Odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovel, v dôsledku čoho bol žalobca v konaní plne úspešný, a preto žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu (100 %). Odvolací súd sa zaoberal aj tým, či prichádza do úvahy použitie § 257 CSP, t. j. možnosť nepriznať úspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov konania, avšak nezistil, že by boli pre takéto rozhodnutie splnené zákonné podmienky. Vzhľadom na to, že žalovaný umiestnil odpad na pozemok žalobcu, čím porušil nielen vlastnícke právo žalobcu, ale aj predpisy verejného práva v takej intenzite, že tým naplnil konkrétnu skutkovú podstatu trestného činu, nie sú na jeho strane dané dôvody hodné osobitného zreteľa, aby nebol zaviazaný aj na náhradu trov žalobcu. O konkrétnej výške trov konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie podľa § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

3.1. Dovolateľ namietal, že krajský súd vyhodnotil vykonanie dôkazu - nájomnej zmluvy na predmetnej parcele s Agrofarmou spol. s r.o. Červený Kameň ako nadbytočné. Taktiež žalobca, ale ani krajský súd nerozlišujú medzi odpadom navezeným na miesto, ktoré na to nie je určené za účelom zbaviť sa odpadu a využitím stavebného odpadu a výkopovej zeminou na terénne úpravy. Podľa dovolateľa uvedené v bode 24. rozsudku sa nezakladá na vykonanom dokazovaní, nakoľko z vykonanej ohliadky na mieste samom a zo zabezpečených fotografií z tejto ohliadky, ktoré sú súčasťou spisu je zrejmé, že nešlo len o navezenie stavebného odpadu spolu s výkopovou zeminou na predmetnú parcelu a jeho ponechanie tam, avšak žalovaný vykonal pomocou tohto odpadu terénne úpravy a síce naviezol odpad so zeminou, tento rozhrnul, zarovnal, následne prekryl zeminou a zatravnil v domnení, že rekultivuje svoj pozemok, teda nejedná sa o situáciu, ktorú popísal krajský súd, a ktorá nevyplýva z vykonaného dokazovania. Dovolateľ tiež namietal to, že krajský súd spochybnil vykonanie dôkazu - výsluchu svedka Mgr. Q. Z.. Súd prvej inštancie podľa názoru dovolateľa tento dôkaz vykonal opodstatnene a vec správne právne posúdil. Nesprávnosť vidí v tom, že súd druhej inštancie, s poukazom na jeho právny názor, mal rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť tomuto súdu na nové konanie a rozhodnutie, ak mal pochybnosti o žalobnom návrhu a následne vykonaných dôkazoch, čím by žalovaný mohol ďalej uplatňovať svoje zákonné právo a navrhol by vykonanie ďalších dôkazov. Postupom súdu druhej inštancie bolo žalovanému znemožnené uplatňovať svoje procesné práva, a teda mu bolo odňaté právo konať pred súdom, nakoľko súd prvej inštancie počas celého konania skúmal účelnosť odstránenia odpadu a uvedenie nehnuteľnosti do predošlého stavu, avšak spor neposudzoval ako vindikačnú žalobu.

3.2. Dovolateľ navrhuje dovolaciemu súdu, aby odložil právoplatnosť rozsudku súdu druhej inštancie, ktorým žalovaného zaviazal povinnosťou vypratáť z parcely registra „E“ stavebný odpad o objeme 681

m3 do 3 mesiacov od právoplatnosti rozsudku, teda do 16. 06. 2023. Pokiaľ by nedošlo k odkladu právoplatnosti uvedeného rozhodnutia môže zo strany žalobcu dôjsť k výkonu rozhodnutia, poškodeniu verejného záujmu obce a občanov, kedy v konečnom dôsledku by došlo k opätovným stavebným úpravám a zhoršeniu využiteľnosti predmetných pozemkov. Žalovaný už nie je schopný dostaviť sa fyzicky na predmetnú parcelu a v prípade vyhovenia dovolaniu by žalobca nemal právo na odstránenie predmetného stavebného odpadu z parcele registra „E“, čo by sledovalo ochranu verejného záujmu.

3.3. Dovolateľ navrhuje, aby dovolací súd zrušil napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a rozsudok súdu prvej inštancie, vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie, a aby určil, že dovolateľ má nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

4. Žalobca vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že v danej veci bolo vykonané rozsiahle dokazovanie v konaní vedenom na Okresnom súde Považská Bystrica 1T/91/2018, ktoré bolo ukončené rozsudkom z 31. januára 2019, keď žalovaný bol uznaný vinným z prečinu neoprávneného nakladania s odpadmi podľa § 302 ods. 1 a 3 Trestného zákona, ktorý výrok o vine a treste bol potvrdený Uznesením Krajského súdu Trenčín 2To/56/2019-234 z 02. júla 2019, keď sa neakceptovala obhajoba žalovaného, že mal snahu o terénne úpravy. V zmysle § 193 CSP je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin a o tom kto ho spáchal. V uvedenom trestnom konaní teda bolo ustálené, že žalovaný naplnil skutkovú podstatu trestného činu neoprávneného nakladania s odpadmi podľa § 302 ods. 1 a ods. 3 Trestného zákona. Žalobca navrhuje dovolanie žalovaného odmietnuť a priznať mu náhradu dovolacích trov v rozsahu 100 %.

5. Dovolateľ vo svojom vyjadrení uviedol, že prečin neoprávneného nakladania s odpadmi nie je úmyselným trestným činom, a preto tvrdenie žalobcu, že bolo v konaní 1T/91/2018 preukázané, že tohto som sa dopustil úmyselne sa nezakladá na pravde a nemá podklad v dokazovaní vykonanom na hlavnom pojednávaní pred OS PB.

6. Žalobca vo svojom ďalšom vyjadrení uviedol, že ide o nedovolené konanie s odpadmi v rozpore s príslušnými predpismi. Nedovolený bol vývoz na našu parcelu, za čo bol žalovaný právoplatne uznaný vinným. Žalobca je názoru, že uvedené dovolanie je potrebné dovolacím súdom odmietnuť v zmysle § 447 písm. f) CSP, pretože nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi a tieto nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

7. Podľa § 444 ods. 1, 2 CSP, dovolací súd môže na návrh odložiť právoplatnosť a vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa.

8. Dovolací súd nezistil splnenie podmienok pre odklad právoplatnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia podľa ustanovenia § 444 ods. 2 CSP a v súlade s ustálenou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie (pozri napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/144/2019 alebo 2Cdo/91/2021, ktoré prešlo aj testom ústavnosti, viď IV. ÚS 578/2022 a v ňom odkaz na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 4 SŽ 165/95).

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala strana sporu v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP) skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je treba odmietnuť, a to z nasledujúcich dôvodov:

10. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

11. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

13. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26, 5Cdo/57/2019, bod 9, 10) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní, (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

14. Dovolateľ namietal nedostatočné zistenie skutkového stavu veci, ako aj nesprávne vyhodnotenie dôkazov. Najmä poukazoval na to, že vyhodnotil vykonanie dôkazu - nájomnej zmluvy na predmetnej parcele s Agrofarmou spol. s r.o. Červený Kameň ako nadbytočné. Taktiež to, že žalobca, ale ani krajský súd nerozlišujú medzi odpadom navezeným na miesto, ktoré na to nie je určené za účelom zbaviť sa odpadu a využitím stavebného odpadu a výkopovej zeminu na terénne úpravy. Ďalej namieta, že v bode 24. rozsudku odvolacieho súdu sa nezakladá na vykonanom dokazovaní, ako aj namieta spochybnenie vykonania dôkazu výsluchu svedka Mgr. Q. Z.. Taktiež namietal, že postupom súdu druhej inštancie mu bolo znemožnené uplatňovať svoje procesné práva, a teda mu bolo odňaté právo konať pred súdom, nakoľko súd prvej inštancie počas celého konania skúmal účelnosť odstránenia odpadu a uvedenie nehnuteľnosti do predošlého stavu, avšak spor neposudzoval ako vindikačnú žalobu.

15. Dovolací súd nie je oprávnený prehodnocovať skutkové závery odvolacieho súdu, lebo je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP).

16. Dovolací súd k tejto námietke dovolateľa uvádza, že dokazovaním je časť civilného konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd v občianskom súdnom konaní nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu, a nie účastníkov konania (viď tiež uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/99/2011, 2Cdo/141/2012, 3Cdo/2012/2012, 4Cdo/125/2012, 5Cdo/251/2012, 6Cdo/36/2011 a 7Cdo/34/2011). Pokiaľ súd v priebehu civilného konania (prípadne) nevykoná všetky navrhované dôkazy alebo vykoná iné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, nemožno to považovať za procesnú vadu konania znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (viď R 125/1999). V takom prípade môžu byť síce nedostatočne zistené rozhodujúce skutkové okolnosti, (čo v konečnom dôsledku môže viesť dokonca až k vydaniu nesprávneho rozhodnutia), táto nesprávnosť ale v zmysle už dávnejšej judikatúry najvyššieho súdu nezakladá vadu

zmätočnosti (k tomu vid' R 37/1993 a rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/219/2013, 3Cdo/888/2015, 4Cdo/34/2011, 5Cdo/149/2010, 6Cdo/134/2010, 6Cdo/60/2012, 7Cdo/86/2012 a 7Cdo/36/2011).

17. Ani nesprávne vyhodnotenie dôkazov, ktoré dovolateľ naznačuje v dovolaní, nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za vadu zmätočnosti, ktorá by zakladala prípustnosť dovolania. Súdna prax sa ustálila na názore, že ak súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne, táto skutočnosť ale sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania (vid' R 42/1993, ale aj rozhodnutia sp. zn. 1Cdo/85/2010, 1Cdo/18/2011, 3Cdo/268/2012, 4Cdo/314/2012, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/104/2010, 7Cdo/248/2012).

18. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu ani v zmysle novej právnej úpravy civilného sporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (vid' rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 8Cdo/187/2017). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval ústavný súd napríklad v uznesení sp. zn. II. ÚS 465/2017, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti.

19. Konanie odvolacieho súdu v prejednávanej veci však takéto vady nevykazuje. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu ako aj z rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili, pričom podľa názoru dovolacieho súdu zistené skutkové závery odvolacieho súdu nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý (riadny) proces.

19.1. Odvolací súd relevantným spôsobom v bode 24. svojho rozhodnutia vyhodnotil, že „Stavebný odpad, ktorý žalovaný umiestnil na pozemok žalobcu, je síce spojený s pozemkom žalobcu a taktiež zarastený porastom, avšak to neznamená, že vypratanie pozemku nie je objektívne možné. Prijatie takéhoto záveru súdu prvej inštancie by mohlo mať ten následok, že každý vlastník pozemku po jeho neoprávnenom zavezení stavebným odpadom, ktorého súčasťou je aj výkopová zemina, by musel akceptovať trvanie takéhoto neoprávneného stavu, pretože už len samotným navezením odpadu, ktorým je aj výkopová zemina, dôjde k jej spojeniu s pozemkom a k jej zarasteniu porastom dôjde v priebehu krátkej doby. Ochrana vlastníckeho práva (a aj životného prostredia) by potom bola v takýchto prípadoch len iluzórna. Takéto závery sú z hľadiska právneho štátu, ochrany vlastníckeho práva a napokon aj ochrany životného prostredia neakceptovateľné a pre budúcnosť by mohli byť návodom pre ďalšie subjekty, ako sa bez civilných následkov zbaviť odpadu.“

19.2. Odvolací súd dospel k záveru, že pokiaľ ide o identifikáciu odpadu, je možné, že na pozemku žalobcu sa môžu nachádzať aj kusy odpadu, ktoré tam umiestnila osoba odlišná od žalovaného, avšak to ho nezbavuje povinnosti odstrániť ním navezený odpad. Je pochopiteľné, že objem a hmotnosť odpadu, ktorý žalovaný na pozemok žalobcu nechal naviesť, neumožňuje identifikáciu každého jednotlivého kusu odpadu nielen žalobcovi, ale komukoľvek. Odpad ako hromadná vec však bol dostatočným spôsobom identifikovaný jeho objemom, hmotnosťou a druhom v trestnom konaní, čo je postačujúce na jeho identifikáciu aj pre účely jeho vypratania, keď žalovaný odstráni z pozemku odpad v rovnakom objeme, hmotnosti a druhu. Identifikovateľné je aj miesto, keďže z navezeného odpadu existuje fotodokumentácia v trestnom spise. Odpad je tak možné objektívne odstrániť stavebnými mechanizmami, pričom pri jeho odstraňovaní je možné zistiť tak jeho objem, ako aj hmotnosť (napr. jeho odvážením na skládke, na ktorú bude uložený), a preto rozsudok ukládajúci povinnosť odpad vypratať je vykonateľný.

20. Z prieskumnej povahy dovolacieho konania a z charakteru dovolacieho konania vyplýva, že dokazovanie sa v ňom nevykonáva a dovolaciemu súdu ani neprislúcha prehodnocovať dôkazy vykonané v konaní na súdoch nižšej inštancie. To, akým spôsobom súd vykonáva a vyhodnocuje jednotlivé dôkazy, na ktoré prihliadne a v akej miere, je vždy vecou konajúceho súdu. Dovolaním sa nemožno domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Dovolateľom tvrdené nesprávne hodnotenie dôkazov nie je preto spôsobilé založiť bez ďalšieho zmätočnosťnú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP.

21. Dovolací súd rovnako uvádza, že odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozsudku citoval ustanovenia, ktoré aplikoval, a z ktorých vyvodil svoje právne závery; okrem iného uviedol dôvody, so zreteľom na ktoré dospel k záveru, že „podaná žaloba žalobcu nie je v prvom rade ani negatívnou žalobou, ale vindikačnou, žalobca sa ňou domáhal vypratania pozemku, nie jeho uvedenia do predošlého stavu, teda nedomáhal sa náhrady škody. Pokiaľ žalovaný neoprávnene zasiahol do vlastníckeho práva žalobcu, je na žalobcovi, akú formu právnej ochrany si zvolí. V dôsledku neoprávneného umiestnenia veci na pozemok iného má vlastník pozemku niekoľko možností, ktorými sa môže domáhať ochrany svojich vlastníckych práv. Tak žaloba podľa § 126 Občianskeho zákonníka, ako aj žaloba na náhradu škody podľa § 442 Občianskeho zákonníka sú žalobami na plnenie a ani jedna z nich nemá prednosť pred druhou. Pokiaľ žalovaný zapratal pozemok žalobcu odpadom neoprávnene, bolo na žalobcovi, či si zvolí vypratanie pozemku alebo uvedenie pozemku do predošlého stavu. Ani jedna zo žalôb nie je a priori vylúčená, ani jedna z nich nemusí predchádzať druhej. Ak si žalobca zvolí vypratanie, musí v prípade úspechu a vypratania počítať s tým, že odpad síce bude odprataný, avšak pozemok nebude úplne v pôvodnom stave, t. j. nebude napr. zatrávený ako pred navezením odpadu. Na druhej strane, ak by sa žalobca domáhal náhrady škody uvedením do predošlého stavu, musel by okrem iného tiež preukázať, že je to možné a účelné, pričom pri vyprataní pozemku je postačujúce, že ide o objektívne možné plnenie (samozrejme za splnenia už vyššie uvedených predpokladov).“ Rozhodnutie odvolacieho súdu a v tejto súvislosti aj súdu prvej inštancie nie je arbitrárne, ani ústavne neudržateľné, je dostatočne podrobne, zrozumiteľne a presvedčivo odôvodnené. Samotné rozhodnutie aj jeho odôvodnenie spoľahlivo odpovedajú na všetky podstatné otázky konania. Konajúce súdy sa vypořádali so všetkými podstatnými dôvodmi namietanými žalovaného (nielen) v odvolaní a nie je dôvod sa od ich právneho názoru odchyľovať. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

22. To, že dovolateľ so skutkovými závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu nesúhlasil a nestotožnil sa s nimi, nemôže samo osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

23. Žalovaný ďalej v súvislosti s dovolaním podľa § 420 písm. f) CSP namietal, že mu postupom súdu druhej inštancie bolo znemožnené uplatňovať svoje procesné práva, a teda mu bolo odňaté právo konať pred súdom, nakoľko súd prvej inštancie počas celého konania skúmal účelnosť odstránenia odpadu a uvedenie nehnuteľnosti do predošlého stavu, avšak spor neposudzoval ako vindikačnú žalobu.

23.1. V rozhodovacej praxi najvyššieho súdu sa pod „prekvapivým rozhodnutím“ rozumie rozhodnutie, ktorým odvolací súd, na rozdiel od súdu prvej inštancie, za rozhodujúcu považoval skutočnosť, ktorú nikto netvrdil alebo nepopieral, resp. ktorá nebola predmetom posudzovania súdom prvej inštancie. Prekvapivým je rozhodnutie odvolacieho súdu „nečakane“ založené na iných právnych záveroch, než rozhodnutie súdu prvej inštancie (porovnaj 3Cdo/102/2008), resp. rozhodnutie z pohľadu výsledkov konania na súde prvej inštancie „nečakane“ založené nepredvídateľne na iných „nových“ dôvodoch, než na ktorých založil svoje rozhodnutie súd prvej inštancie, pričom strana sporu v danej procesnej situácii nemala možnosť namietat ne/správnosť „nového“ právneho názoru zaujatého až v odvolacom konaní (porovnaj 5Cdo/46/2011). O tzv. prekvapivé rozhodnutie ide predovšetkým vtedy, ak odvolací súd založí svoje rozhodnutie vo veci na iných právnych záveroch ako súd prvej inštancie, za súčasného naplnenia tej okolnosti, že proti týmto iným (odlišným) právnym záverom odvolacieho súdu, nemá strana konania možnosť vyjadrovať sa, právne argumentovať, prípadne predkladať nové dôkazy, ktoré sa z hľadiska doterajších právnych záverov súdu prvej inštancie, nejavili ako významné (viď aj uznesenie najvyššieho súdu z 21. marca 2018, sp. zn. 7Cdo/1/2018).

23.2. Za prekvapivé rozhodnutie nemožno považovať také rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré je založené na aplikácii toho istého zákonného ustanovenia, ktoré aplikoval súd prvej inštancie, avšak s tým rozdielom, že odvolací súd zo správne zisteného skutkového stavu dospeje k odlišnému právnemu

záveru ohľadne naplnenia zákonných predpokladov žaloby o vypratanie nehnuteľnosti v zmysle § 126 OZ. Civilné sporové konanie je kontradiktórnym konaním, v ktorom žalobca tvrdí a preukazuje dôvodnosť podanej žaloby a žalovaný jej dôvodnosť popiera a vyvracia. To znamená, že obidve sporové strany poznali obidve možné alternatívy riešenia ich sporu a mali možnosť argumentovať nielen vo svoj prospech, ale aj zaujať stanovisko, prečo argumenty protistrany považujú za neopodstatnené a nespôsobilé privodiť protistrane úspech v spore.

23.3. Sporovým stranám bolo zrejmé akú skutkovú otázku a z akého dôvodu nižšie súdy riešia. To napokon vyplynulo aj z ich postupu, ktorý nadväzuje na úkony strán, ako tomu bolo v danom spore, v ktorom dovolateľ pred oboma nižšími súdmi mal dostatočný priestor na to, aby identifikoval a reagoval na rozhodujúce a skutkovo sporné okolnosti, rovnako aby poprel a vyvrátil protiargumentáciu žalobcu. Žalovaný v rámci odvolacieho konania sa mal právo k odvolaniu žalobcu v zmysle § 373 ods. 3 CSP vyjadriť, a teda mal možnosť relevantne namietat', či v prejednávanej veci boli resp. neboli, a prečo splnené podmienky na aplikáciu § 126 OZ, keďže žalobca vo svojom odvolaní na ich splnenie poukazoval. I keď sa odvolací súd priklonil práve k názoru žalobcu, v danom prípade nepoužil žiadne „nové“ ustanovenie právneho predpisu, ktoré by doteraz nebolo v konaní použité, resp. ku ktorému by strany nemali možnosť v doterajšom priebehu konania zaujať svoje stanovisko. A teda nie je pravdivé tvrdenie dovolateľa, že v merite veci bolo odvolacím súdom aplikované iné ustanovenie, než aké už bolo aplikované súdom prvej inštancie. Oba súdy nižšej inštancie pri aplikácii § 126 OZ (bod 53. rozsudku súdu prvej inštancie a bod 13. rozsudku odvolacieho súdu) v rozhodnutí konštatovali, že zo strany žalovaného došlo navozením stavebného odpadu a výkopovej zeminu na pozemok žalobcu bez jeho súhlasu (neoprávnene) k porušeniu vlastníckeho práva žalobcu (bod 57. rozsudku súdu prvej inštancie a bod 17. rozsudku odvolacieho súdu), avšak súd prvej inštancie aj napriek uvedenému záveru, zamietol žalobu z dôvodu jej neúčelnosti; nemožnosti identifikácie odpadu; nemožnosti odstránenia odpadu z dôvodu jeho zarastenia porastom a z dôvodu, že žalobca sa mal v tejto veci domáhať náhrady škody podľa § 442 OZ a nie žalobou podľa § 126 OZ. Odvolací súd však dospel k záveru, že pri žalobcom uplatnenom nároku v zmysle § 126 OZ je relevantné len to, že žalovaný neoprávnene navozil stavebný odpad a výkopovú zeminu na pozemok žalobcu, (čo konštatoval aj súd prvej inštancie), a preto je jeho žaloba z uvedeného hľadiska v celom rozsahu dôvodná, a to bez potreby skúmania ďalších skutočností, pre ktoré súd prvej inštancie žalobu zamietol.

24. Ako už bolo uvedené, ak odvolací súd na základe súdom prvej inštancie zisteného skutkového stavu (§ 383 CSP), pri použití výkladu § 126 OZ dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie spočíva na nesprávnom právnom posúdení ne/splnenia podmienok žaloby na vypratanie nehnuteľnosti, nemožno tento právny záver vnímať ako „nový“, „prekvapivý“, (t. j. založený na inom ustanovení právneho predpisu - inom právnom dôvode, príp. na skutočnostiach, ktoré sa dovtedy nejavili ako významné), ktorý by v doterajšom konaní nebol vyslovený (odprezentovaný), a ku ktorému by žalovaný nemal možnosť zaujať svoje stanovisko.

25. Na základe vyššie uvedeného možno uzavrieť, že odvolací súd v konaní nepostupoval spôsobom, ktorý by bol v rozpore s kogentnými procesnými ustanoveniami, a ktorým by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľ neopodstatnene namietal nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, ktorý mal znemožniť uskutočňovanie jeho procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP). Dovolací súd preto dovolanie žalovaného v tejto časti ako procesne neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c) CSP.

26. Dovolací súd sa ďalej zaoberal s namietaným dovolacím dôvodom podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

27. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

28. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od

vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

28.1. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a) CSP, by mal dovolateľ: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť (a označením rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu c/ uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a) CSP (viď rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/203/2016, 3Cdo/6/2017, 3Cdo/67/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017).

29. Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Tento dôvod prípustnosti sa viaže k ustálenej judikatúre najvyššieho súdu, ktorá nebola rešpektovaná zo strany odvolacieho súdu, a to v tom, že odvolací súd zaujal iný právny záver, než aký v konkrétnej právnej otázke zaujal najvyšší súd v rozhodnutiach, ktoré boli zverejnené ako súdne rozhodnutia zásadného významu v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky.

30. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej aj ústavný súd) uviedol vo svojom uznesení I. ÚS 215/2022 k odmietnutiu dovolania pre nesplnenie náležitostí zadefinovania dôvodov prípustnosti mimoriadneho opravného prostriedku (aj keď súčasná judikatúra ústavného súdu uprednostňuje materiálny prístup k vymedzeniu dovolacích dôvodov zo strany najvyššieho súdu - I. ÚS 336/2019, IV. ÚS 479/2021), že odvolací súd si bez náležitého vymedzenia právnej otázky dovolateľom nemôže túto otázku vyabstrahovať z dovolania sám (II. ÚS 29/2021). Ústavne konformné riešenie vyžaduje, aby právna otázka z dovolania jasne vyčnievala a takisto, aby z dovolania vyčnievalo aj právne posúdenie veci, ktoré dovolateľ pokladá za nesprávne s uvedením toho, v čom má spočívať táto nesprávnosť. Dovolateľ, resp. jeho advokát musí preto pripraviť jasné, vecné a zmysluplné vymedzenie nesprávneho právneho posúdenie spornej právnej otázky.

31. Najvyšší súd konštantne judikuje vo svojich rozhodnutiach, že len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, a či sa pri jej riešení odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, alebo ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Treba zdôrazniť, že o otázku relevantnú z hľadiska ustanovenia § 421 ods. 1 CSP sa nejedná pri riešení otázky, či strana sporu (ne)uniesla dôkazné bremeno, bremeno procesnej zodpovednosti za výsledok v spore, pretože záver súdu o tom, či strana sporu (ne)uniesla dôkazné bremeno, ktoré ju v tom-ktorom spore zaťažovalo, spočíva v každom jednotlivom prípade (v každom jednotlivom civilnom sporovom konaní) na posúdení vysoko individuálnych, konkrétnych skutkových okolnostiach, ktoré súd posudzuje v rámci zásady voľného hodnotenia dôkazov. Pri hodnotení dôkazov nemožno odvolaciemu súdu vyčítať pochybenia, a preto ani nemožno polemizovať s jeho závermi, ktoré dovolateľ namieta. Dovolací súd totiž nie je v rámci dovolacieho konania oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, keďže je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP).

32. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a) CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna, (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna, (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním.

Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu, (vyriešenie ktorej neviedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní, (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom). Ak dovolateľ v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a) CSP, nevymedzí právnu otázku, dovolací súd nemôže uskutočniť meritorný dovolací prieskum, hranice ktorého nie sú vymedzené. V takom prípade nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach; ak by postupoval inak, rozhodol by bez relevantného podkladu. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky nemôže najvyšší súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľa; v opačnom prípade by dovolací súd uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum, priechiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) účelu ustanovenia § 421 ods. 1 CSP (pozri Števíček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. BECK 2016, str. 1382).

33. Pre právnu otázku, ktorú má na mysli ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a) CSP je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ide o situáciu, v ktorej dovolací súd už určitú právnu otázku vyriešil, rozhodovanie jeho senátov sa ustálilo na zvolenom riešení tejto otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“. Najvyšší súd k tomu v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/6/2017 (podobne tiež napríklad v rozhodnutiach sp. zn. 2Cdo/203/2016, 3Cdo/235/2016, 4Cdo/95/2017 a 7Cdo/140/2017) uviedol, že „v dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a) CSP by mal dovolateľ: a) konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b) vysvetliť (a označením konkrétneho stanoviska, judikátu alebo rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c) uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená“. Dovolací súd v tejto súvislosti konštatuje, že prípustnosť dovolania dovolateľa riadne nešpecifikovali, pretože jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom neuviedli (konkrétne) právnu otázku riešenú odvolacím súdom, neuviedli ako ju riešil odvolací súd ani to, ako mala byť (konkrétne) právna otázka správne riešená.

34. Vo svetle horeuvedeného pristúpil dovolací súd k preskúmaniu prípustnosti podaného dovolania z hľadiska jeho obsahu, vymedzeného dovolateľom.

35. V danom prípade z obsahu dovolania navrhovateľa je zrejmé, že dovolateľ uviedol z pohľadu požiadaviek vyplývajúcich z obsahu ním uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 CSP všeobecnú charakteristiku nesprávností, ku ktorým podľa jeho názoru došlo pri právnom posudzovaní veci odvolacím súdom, avšak nekonkretizoval právnu otázku, na riešení ktorej založil odvolací súd svoje rozhodnutie, inak povedané žiadnym spôsobom nenastolil, nevymedzil, neformuloval, nepomenoval právnu otázku zásadného významu, pričom uvedené vymedzenie nebolo možné ani vyabstrahovať z dovolania ako celku (postupujúc podľa § 124 ods. 1 CSP) bez toho, aby bola znevýhodnená procesná protistrana.

36. Vychádzajúc z obsahu dovolania dovolateľ v skutočnosti vyčítal odvolaciemu súdu nesprávne zistenie skutkového stavu veci a nesprávne vyhodnotenie vykonaných dôkazov. V dovolaní vyjadril nesúhlas s právnymi závermi odvolacieho súdu, že nemal zodpovedané a dôkazmi preukázané všetky skutočnosti.

37. Dovolací súd považuje za potrebné tiež zdôrazniť, že dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvej a druhej inštancie, na ktorých je založené napadnuté alebo jemu predchádzajúce rozhodnutie, ani prostriedkom určeným na prehodnotenie vykonaného dokazovania. Naopak dovolací súd je podľa § 442 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Len samotné spochybňovanie správnosti skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov súdom, ako i sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo spochybňovanie správnosti

rozhodnutia odvolacieho súdu, či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci významovo nezodpovedajú predpokladom prípustnosti dovolania, ktoré sú definované v § 432 CSP v spojení s § 421 ods. 1 CSP. Dovolanie podané pre nesprávne právne posúdenie nemožno odôvodniť spochybnením skutkových záverov súdov nižšej inštancie na základe tvrdeného nesprávneho vyhodnotenia dôkazov. Prelomenie stavu právnej istoty nastolenej právoplatnosťou rozhodnutia odvolacieho súdu konštatovaním prípustnosti dovolania v danom prípade do úvahy neprichádza.

38. Pokiaľ by dovolací súd absenciu konkrétne vymedzenej právnej otázky nezohľadnil a napriek tomu by pristúpil aj k posúdeniu dôvodnosti podaného dovolania, uskutočnil by procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (porovnaj 1Cdo/23/2017, 2Cdo/117/2017, 3Cdo/6/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017, 8Cdo/78/2017). Ak by bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, [a na tom základe ho (dokonca) prípadne zrušil], porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/03).

39. S poukazom na uvedené dovolací súd uzatvára, že v dovolaní nie je dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 CSP vymedzený spôsobom uvedeným v § 432 až § 435 CSP, a preto dovolanie aj v tejto časti odmietol podľa § 447 písm. f) CSP bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia.

40. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolateľ neopodstatnene namieta v rozsudku odvolacieho súdu nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, ktorý mal znemožniť uskutočňovanie jeho procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP). Dovolací súd preto dovolanie žalovaného ako procesne neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c) CSP. Taktiež prípustnosť dovolania uplatneného dovolateľom podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP nie je daná. Preto dovolací súd dovolanie aj v tejto časti odmietol v zmysle § 447 písm. f) CSP.

41. Žalobca bol v dovolacom konaní úspešný, preto mu dovolací súd na základe ustanovenia § 453 ods. 1 s použitím § 255 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

42. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.